

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

1 Загальні відомості про навчальну дисципліну і викладача:

Спеціальність	051 Економіка
Освітньо-наукова програма	Економіка
Освітній ступінь	Доктор філософії з економіки
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Рік, семестр вивчення	2 рік, 3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 год.
	Практичні / семінарські – 14 год.
	Самостійна робота – 34 год.
Вид індивідуального завдання	реферат
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, корпоративна e-mail)	Кафедра менеджменту і адміністрування kaf-ma@suem.edu.ua
Дні занять	Відповідно до розкладу
Консультації	Відповідно до графіку консультацій
Викладач (ППП, науковий ступінь, вчене звання):	Захарченко Олег Володимирович, д.е.н., професор
Профіль викладача: Google Scholar: ORCID:	
Контактні дані (телефон, e-mail)	zakharchenko@suem.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни:

Анотація:	Дисципліна спрямована на формування системних знань про теоретичні та прикладні аспекти переходу суспільства до сталого розвитку, який розглядається як новий цивілізаційний підхід до світоустрою, передбачає зміни у всіх сферах суспільного життя, ґрунтується на забезпеченні національних інтересів та виконанні міжнародних зобов'язань України.
Мета та завдання:	<p>Мета: формування у здобувачів системи знань, умінь та навичок і світогляду, необхідних для прийняття раціональних економічних рішень в умовах соціальних та екологічних обмежень, а також застосування принципів та підходів сталого розвитку в наукових дослідженнях, професійній і соціальній діяльності.</p> <p>Завдання: формування уявлення щодо світового досвіду формування національних концепцій та стратегій сталого розвитку; визначення та осмислення протиріч переходу до сталого розвитку; оволодіння навичками аналізу індикаторів сталого розвитку та їх застосування в практиці національних та міжнародних кількісно-якісних вимірів сталості; розуміння теоретичних узагальнень і фундаментальних наукових засад національної стратегії сталого розвитку України та довгострокової інтегрованої моделі дій, що формують ідеологію розвитку країни в координатах сучасних та планетарних викликів; стратегічних цілей та пріоритетних завдань переходу до сталого розвитку, векторів розвитку секторальної політики; сутності поліфункціонального механізму та інструментарію переходу до сталого розвитку в системі національних обмежень та глобальних вимог.</p>
Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:	<p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК06. Здатність до здобуття глибинних знань з економіки, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану знань з економіки, оволодіння термінологією з сучасного наукового досвіду.</p> <p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК08. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки та управління з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінюючи та забезпечуючи якість виконаних досліджень.</p>

	СК09. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів і моделей на мікро-, мезо- та макро рівнях.
Результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми):	<p>РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p>
Очікувані результати навчання:	<p>Вивчивши курс аспірант повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - світоглядне бачення соціо-еколого-економічного розвитку, глобальні тенденції та кращі практики в процесі досягнення Цілей сталого розвитку; - принципи сталого розвитку як нового етапу взаємодії суспільства і природи та глобального завдання світоглядної парадигми; - уявлення про національні стратегії сталого розвитку країн пострадянського простору та зарубіжних країн; - бути свідомими щодо необхідності активних дій та впровадження інноваційних змін для сталого розвитку держави, її регіонів та громад; <p>Вивчивши курс аспірант повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати передумови, чинники, національні ознаки та орієнтири переходу України до сталого розвитку; - виділяти екоресурсну складову стратегії сталого розвитку; - обирати та розраховувати національні та регіональні індикатори сталого розвитку; - визначати сталий розвиток як процес змін у часовому, просторовому та результативному вимірі; - відрізняти етапи переходу країни до сталого розвитку; - визначати напрями та завдання щодо налагодження вертикальної і горизонтальної взаємодії у процесі розв'язання конкретних проблем сталого розвитку територій.

3 Перелік тем:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сталого розвитку економіки

Тема 1. Теоретико-концептуальні основи сталого розвитку територій

Сутність сталого розвитку територій, підходи до його розуміння. Основні поняття і визначення сталого розвитку. Основні положення Наукові Концепції сталого розвитку. Етапи виникнення та становлення концепції збалансованого розвитку. Цілі сталого розвитку територій. Принципи сталого розвитку територій. Фактори, які визначають сталий розвиток.

Система та її зміни. Стани та характеристика соціально-економічних систем. Формування закономірностей взаємодії людини і природи. Зв'язки між елементами, системами та підсистемами. Властивості соціально-економічних систем. Механізми стійкості соціально-економічних систем. Механізми зворотного зв'язку: негативний зворотній, позитивний зворотній. Основні характеристики стійкості соціально-економічної системи..

Тема 2. Економічне зростання і сталий розвиток

Умови прогресивного розвитку соціально-економічних систем. Зміст дефініції «розвиток». Кількісний, структурний, якісний розвиток. Сталий та збалансований розвиток. Взаємозалежність економічного розвитку та зростання. Чинники впливу на економічний розвиток. Модель Солоу в поясненні економічного зростання. Теорії сталого розвитку. Глобальна економічна рівновага.

Фактори економічного зростання і сталий розвиток. Екстенсивні та інтенсивні фактори. Екологічна економіка. Виміри сталого розвитку (секторальний, ресурсний, нормативний, людський).

Слабка та сильна стійкість. Типи еколого-економічного розвитку. Діагностика дисбалансів розвитку економічної системи на мезорівні.

Тема 3. Індикатори та індекси сталого розвитку, система глобальних вимірів сталого розвитку України

Поняття, показники та індикатори сталого розвитку. Поняття «індекс». Поняття індикаторів сталого розвитку. Глобальні індикатори сталого розвитку. Європейська система індикаторів сталого розвитку. Індекс людського розвитку. Індекс сталого економічного добробуту. Індекс справжнього прогресу. Індекс добробуту людини.

Методологічні підходи до оцінювання сталого розвитку. Соціальні, економічні та екологічні індикатори розвитку територій. Інституційні індикатори.

Тема 4. Соціальний капітал як головний чинник і показник сталого розвитку територій

Інституційні детермінанти забезпечення соціального вектору сталого розвитку територій. Важливість людського потенціалу для сталого розвитку територій. Освіта і формування глобального освітнього простору в моделі сталого розвитку. Виявлення потреби в розвитку відповідних навичок робочої сили для підтримки сталого розвитку. Якість робочої сили. Потенціал трудових ресурсів. Інклюзивний розвиток та інклюзивна освіта. Збереження стабільності існуючих суспільних систем, недопущення руйнівних соціальних конфліктів, шляхом справедливого розподілу благ між людьми. Становлення динамічної концепції освіти в інтересах сталого розвитку.

Інновації в управлінні трудовими ресурсами. Електронне управління. Соціальне включення. Різноманітні підходи до навчання. Комерційне застосування інновацій. Центри місцевої активності.

Врахування гендерних аспектів у сталому розвитку. Поняття «стать» і «гендер». Основи законодавства України, спрямовані на забезпечення гендерної рівності. Гендерна рівність і територіальна влада.

Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку

Тема 5. Стратегічне планування сталого розвитку територій

Методологія і сучасна практика стратегічного планування сталого розвитку територій. Поняття і принципи стратегічного планування. Організаційне забезпечення процесу розроблення Стратегії територіального розвитку.

Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування. Елементи описової та аналітичної частини стратегічного плану. Від даних до конкурентних переваг. Аналіз та синтез. Використання профілю та аналізу території для визначення місцевої конкурентоспроможності, ресурсів і зовнішніх факторів.

Прогнозування сталого розвитку територій. Моніторинг та оцінка реалізації стратегічного плану. Прогнози територіального розвитку.

Стратегія сталого розвитку України до 2030 р. Регіональні Стратегії соціально-економічного розвитку. Територіальні Стратегії соціально-економічного розвитку.

Тема 6. Екологічна політика і стратегія сталого розвитку територій

Інтеграція екологічної політики та збалансований розвиток. Екологічні пріоритети соціально-економічного розвитку. Засади державної екологічної політики. Етапи реалізації державної екологічної політики.

Екологічне право: поняття, предмет, система та джерела. Конституційні положення екологічного права. Права та обов'язки суб'єктів екологічних правовідносин. Економіко-правовий механізм природокористування і охорони навколишнього природного середовища.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) в системі стратегічного планування розвитку територій. Функції суб'єктів СЕО. Визначення необхідності та етапи здійснення СЕО. Звіт про СЕО. Моніторинг наслідків для довкілля від виконання Стратегій, планів і програм розвитку міст і регіонів.

Тема 7. Ресурси та інструменти сталого економічного розвитку територій

Економічні умови сталого та збалансованого розвитку територій. Оцінювання конкурентоспроможності та економічної безпеки територій. Стратегічні засади інвестиційного забезпечення сталого розвитку. Оцінювання економічних індикаторів сталого розвитку. Цілісність і сталий розвиток територій.

Інструменти (інституції) створення та підтримки розвитку підприємництва на мезорівні. Стимулювання підприємництва. Агентства регіонального розвитку: їх призначення, функції, аналіз діяльності. Бізнес – інкубатори: їх роль, алгоритм створення, аналіз діяльності, порівняння з діяльністю центрів підтримки бізнесу. Технопарки та промислові парки. Сمارт-спеціалізація територій як домінанта її конкурентного розвитку.

Інструменти збереження та розширення поточних суб'єктів господарювання. Поняття ланцюгу доданої вартості, кластеру (ключові дефініції, характеристики, відмінності). Роль соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу на економічний розвиток територій.

4 Тематика і плани лекцій

№ з/п	Назва теми	План лекції	Обсяг у годинах
1	Теоретико-концептуальні основи сталого розвитку територій	<p>1. Сутність сталого розвитку територій, підходи до його розуміння. Основні поняття і визначення сталого розвитку. Основні положення Наукові Концепції сталого розвитку.</p> <p>2. Етапи виникнення та становлення концепції збалансованого розвитку. Цілі сталого розвитку територій. Принципи сталого розвитку територій. Фактори, які визначають сталий розвиток.</p> <p>3. Система та її зміни. Стани та характеристика соціально-економічних систем. Формування закономірностей взаємодії людини і природи.</p> <p>4. Зв'язки між елементами, системами та підсистемами. Властивості соціально-економічних систем.</p> <p>5. Механізми стійкості соціально-економічних систем. Механізми зворотного зв'язку: негативний зворотній, позитивний зворотній. Основні характеристики стійкості соціально-економічної системи.</p>	2
2	Економічне зростання і сталий розвиток	<p>1. Умови прогресивного розвитку соціально-економічних систем. Зміст дефініції «розвиток». Кількісний, структурний, якісний розвиток.</p> <p>2. Сталий та збалансований розвиток. Взаємозалежність економічного розвитку та зростання. Чинники впливу на економічний розвиток.</p> <p>3. Модель Солоу в поясненні економічного зростання. Теорії сталого розвитку. Глобальна економічна рівновага.</p> <p>4. Фактори економічного зростання і сталий розвиток. Екстенсивні та інтенсивні фактори. Екологічна економіка.</p> <p>5. Виміри сталого розвитку (секторальний, ресурсний, нормативний, людський). Слабка та сильна стійкість.</p> <p>6. Типи еколого-економічного розвитку. Діагностика дисбалансів розвитку економічної системи на мезорівні.</p>	2
3	Індикатори та індекси сталого розвитку, система глобальних вимірів сталого розвитку України	<p>1. Поняття, показники та індикатори сталого розвитку. Поняття «індекс». Поняття індикаторів сталого розвитку. Глобальні індикатори сталого розвитку. Європейська система індикаторів сталого розвитку. Індекс людського розвитку. Індекс сталого економічного добробуту. Індекс справжнього прогресу. Індекс добробуту людини.</p> <p>2. Методологічні підходи до оцінювання сталого розвитку. Соціальні, економічні та екологічні індикатори розвитку територій. Інституційні індикатори.</p>	2
4	Соціальний капітал як головний чинник і показник сталого розвитку територій	<p>1. Інституційні детермінанти забезпечення соціального вектору сталого розвитку територій. Важливість людського потенціалу для сталого розвитку територій.</p> <p>2. Освіта і формування глобального освітнього простору в моделі сталого розвитку. Виявлення</p>	2

		<p>потреби в розвитку відповідних навичок робочої сили для підтримки сталого розвитку. Якість робочої сили. Потенціал трудових ресурсів. Інклюзивний розвиток та інклюзивна освіта.</p> <p>3. Збереження стабільності існуючих суспільних систем, недопущення руйнівних соціальних конфліктів, шляхом справедливого розподілу благ між людьми. Становлення динамічної концепції освіти в інтересах сталого розвитку.</p> <p>4. Інновації в управлінні трудовими ресурсами. Електронне управління. Соціальне включення. Різноманітні підходи до навчання. Комерційне застосування інновацій. Центри місцевої активності.</p> <p>5. Врахування гендерних аспектів у сталому розвитку. Поняття «стать» і «гендер». Основи законодавства України, спрямовані на забезпечення гендерної рівності. Гендерна рівність і територіальна влада.</p>	
5	Стратегічне планування сталого розвитку територій	<p>1. Методологія і сучасна практика стратегічного планування сталого розвитку територій. Поняття і принципи стратегічного планування. Організаційне забезпечення процесу розроблення</p> <p>2. Стратегій територіального розвитку. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування. Елементи описової та аналітичної частини стратегічного плану. Від даних до конкурентних переваг. Аналіз та синтез. Використання профілю та аналізу території для визначення місцевої конкурентоспроможності, ресурсів і зовнішніх факторів.</p> <p>3. Прогнозування сталого розвитку територій. Моніторинг та оцінка реалізації стратегічного плану. Прогнози територіального розвитку.</p> <p>4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 р. Регіональні Стратегії соціально-економічного розвитку. Територіальні Стратегії соціально-економічного розвитку.</p>	2
6	Екологічна політика і стратегія сталого розвитку територій	<p>1. Інтеграція екологічної політики та збалансований розвиток. Екологічні пріоритети соціально-економічного розвитку. Засади державної екологічної політики. Етапи реалізації державної екологічної політики.</p> <p>2. Екологічне право: поняття, предмет, система та джерела. Конституційні положення екологічного права. Права та обов'язки суб'єктів екологічних правовідносин. Економіко-правовий механізм природокористування і охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>3. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) в системі стратегічного планування розвитку територій. Функції суб'єктів СЕО. Визначення необхідності та етапи здійснення СЕО. Звіт про СЕО. Моніторинг наслідків для довкілля від виконання Стратегій, планів і програм розвитку міст і регіонів.</p>	2

7	Ресурси та інструменти сталого економічного розвитку територій	<p>1. Економічні умови сталого та збалансованого розвитку територій. Оцінювання конкурентоспроможності та економічної безпеки територій. Стратегічні засади інвестиційного забезпечення сталого розвитку. Оцінювання економічних індикаторів сталого розвитку. Цілісність і сталий розвиток територій.</p> <p>2. Інструменти (інституції) створення та підтримки розвитку підприємництва на мезорівні. Стимулювання підприємництва. Агентства регіонального розвитку: їх призначення, функції, аналіз діяльності. Бізнес – інкубатори: їх роль, алгоритм створення, аналіз діяльності, порівняння з діяльністю центрів підтримки бізнесу. Технопарки та промислові парки. Смарт-спеціалізація територій як домінанта її конкурентного розвитку.</p> <p>3. Інструменти збереження та розширення поточних суб'єктів господарювання. Поняття ланцюгу доданої вартості, кластеру (ключові дефініції, характеристики, відмінності). Роль соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу на економічний розвиток територій.</p>	2
Усього годин			14

5 Тематика практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми заняття	Обсяг у годинах
1	Практичне заняття №1 Система та її зміни.	2
2	Практичне заняття №2 Фактори економічного зростання і сталий розвиток. Слабка та сильна стійкість.	2
3	Практичне заняття №3 Методологічні підходи до оцінювання сталого розвитку.	2
4	Практичне заняття №4 Інновації в управлінні трудовими ресурсами. Врахування гендерних аспектів у сталому розвитку.	2
5	Практичне заняття №5 Прогнозування сталого розвитку територій. Стратегія сталого розвитку України до 2030 р.	2
6	Практичне заняття №6 Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) в системі стратегічного планування розвитку територій.	2
7	Практичне заняття №7 Інструменти (інституції) створення та підтримки розвитку підприємництва на мезорівні. Інструменти збереження та розширення поточних суб'єктів господарювання.	2
Усього годин		14

6 Самостійна робота здобувача

№ з/п	Назва теми СРС	Обсяг у годинах
1	Міжнародний досвід і міжнародне співробітництво.	4
2	Міжнародне співробітництво, парадигма розвитку, стратегічні імперативи, зміна якості зростання, задоволення основних потреб людей, збереження і збільшення ресурсної бази, переорієнтація технологій та управління ризиками, процеси прийняття рішень, збалансоване використання природно-ресурсного потенціалу, глобальні зміни, складові сталого розвитку, соціальна сфера, забруднення, забруднюючі речовини, загроза екологічної безпеки.	4
3	Міжнародний досвід подолання сучасних екологічних проблем.	4
4	Міжнародне співробітництво в умовах глобальних змін навколишнього середовища: історичний аспект.	4
5	Сталий розвиток різних країн світу. США, Європейський Союз, Швейцарія, Китай, Австралія, Японія.	4
6	Стратегічні напрями формування моделі сталого розвитку України та її регіонів	4
7	Соціальна складова сталого розвитку.	2
8	Екологічна складова сталого розвитку.	2
9	Концепція сталого розвитку.	2
10	Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку.	2
11	Економічний механізм раціонального природокористування.	2
Усього годин		34

7 Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)

Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання передбачає підготовку реферату.

Теми рефератів

1. Теоретичні основи стратегії сталого розвитку економіки та глобальні проблеми людства.
2. Складові стратегії сталого розвитку економіки та глобальні і національні цілі.
3. Поняття, види та загальні тенденції розвитку сучасних економічних систем.
4. Глобальні та національні цілі сталого розвитку.
5. Законодавчо-правові засади сталого розвитку.
6. Принципи забезпечення стійкого розвитку соціально-економічних систем та роль ООН у визначенні засад сталого розвитку.
7. Економічний розвиток, його характер та рушійні сили.
8. Міжнародний досвід і міжнародне співробітництво.
9. Міжнародний досвід досягнення сталого розвитку.
10. Міжнародне співробітництво як основа сталого розвитку.
11. Економічний механізм раціонального природокористування в системі сталого розвитку.
12. Зелена економіка як механізм реалізації концепції сталого розвитку.
13. Наукові і світоглядні основи формування засад сталого розвитку.
14. Закономірності розвитку природних і господарських систем
15. Економічні, соціальні та екологічні виміри сталого розвитку.
16. Інклюзивний розвиток економіки.
17. Основи екологічного права та еколого-економічні проблеми природокористування.
18. Україна у глобальних вимірах сталого розвитку.

19. Економічні, екологічні та соціальні методи управління, регулювання та раціонального використання природних ресурсів.

20. Соціальні методи управління, регулювання та раціонального використання природних ресурсів.

8 Перелік запитань для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Глобальні виміри сталого розвитку.
2. Позитивні та негативні ознаки глобалізації.
3. Глобальні завдання для людської цивілізації.
4. Сутність поняття «глобалізація»: темпи та індикатори розвитку.
5. Цілі сталого розвитку України на період до 2030.
6. Категорія «сталий розвиток»: проблеми визначення.
7. Мета та принципи сталого розвитку.
8. Чинники переходу України до сталого розвитку.
9. Складові сталого розвитку.
10. Екоресурсна складова стратегії сталого розвитку.
11. Світовий досвід формування національних програмних документів переходу країн до сталого розвитку.
12. Методичні підходи до оцінки прогресу досягнення ЦСР країнами світу (Індекси конкурентоспроможності країн світу, людського розвитку, ЕРІ (Environmental Performents Index), екологічного сліду (методика розрахунку, місце України).
13. Функції і задачі індикаторів сталого розвитку.
14. Економічні індикатори.
15. Екологічні індикатори.
16. Соціальні індикатори.
17. Методики оцінки рівня стійкого розвитку регіонів України.
18. Розподіл регіонів України за рівнем стійкого розвитку.
19. Інституції, що реалізують державну політику у сфері стійкого розвитку.
20. Сталий місцевий розвиток за участі громади.
21. Управління переходом до сталого розвитку.
22. Структуризація секторальних політик переходу до сталого розвитку (на прикладі сектору за вибором аспіранта).
23. Економічний механізм (призначення та методологія побудови, системна дія та принципи функціонування механізму, інструментарій).
24. Адміністративно-правовий механізм (призначення та методологія побудови, системна дія та принципи функціонування механізму, інструментарій).
25. Суспільно-політичний (призначення та методологія побудови, системна дія та принципи функціонування механізму, інструментарій).
26. Громадський механізм (призначення та методологія побудови, системна дія та принципи функціонування механізму, інструментарій).
27. Концепція зеленої економіки.
28. Нормативно-правові передумови формування зеленої економіки в Україні.
29. Особливості запровадження зелених технологій у основних галузях економіки України.
30. Етапність переходу до сталого розвитку.
31. Причини зміни клімату та загального потепління.
32. Охарактеризуйте процес зникнення видів.
33. Групи екологічної криз.
34. Економічна та культурна глобалізація.
35. Розкрийте головну мету сталого розвитку суспільства та основні його цілі.
36. Економічні індикатори сталого розвитку.

37. Екологічні індикатори сталого розвитку.
- 38 Соціальні індикатори сталого розвитку.
39. Децентралізація як передумова сталого розвитку в Україні.
40. Впровадження стратегії сталого розвитку у сферу освіти.

9 Рекомендовані джерела інформації

1. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7990/1/strategiia_staloho.pdf.
2. Сталий розвиток - XXI століття. Дискусії 2020 : колективна монографія / Корольчук Л. В., Мусіна Л. А., Кваша Т. К. [та ін.] ; за заг ред. Хлобистова Є. В. ; Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ : [б. в.], 2020. 468 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/7d2e917e-a947-4e90-b171-f5f107785461>.
3. Палехова Л. Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять. Дніпро: НТУ «ДП», 2020. 330 с. URL: https://mk.nmu.org.ua/ua/source/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%A1%D0%A0_%D0%9F%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%9B%D0%9B.pdf.
4. Глобальні цілі сталого розвитку: кейси для ухвалення управлінських рішень : навчальний посібник / за загальною редакцією д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка – Суми: Сумський державний університет, 2020. 122 с.. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/339162633.pdf>.
5. Боголюбов В.М. та ін. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М.Боголюбова і. К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5822/1/Bogolubov_Strategij%20stalogo%20Orozvutku.pdf.
6. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030. Указ Президента України від 30.09.2019 р. №722/201. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

10 Оцінювання результатів навчання

Схема розподілу балів:

Екзамен	50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	40 балів (підсумковий контроль)
----------------	---------------------------------	--	------------------------------------

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

Екзамен	30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	25 балів (підсумковий контроль)
----------------	---------------------------------	---	------------------------------------

Система оцінювання результатів навчання:	
1) Максимальна кількість балів, які студент може здобути протягом семестру – 100. 2) Допустимий пороговий рівень для отримання заліку – 60 балів. 3) Оцінювання роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях, самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5».	
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни:	
<i>Поточний контроль:</i> <i>MAX = 70 балів</i> <i>MIN пороговий рівень = 45 балів</i>	<i>Доповіді на семінарських заняттях</i>
	<i>Усне опитування</i>
	<i>Письмові роботи з засвоєння тем курсу</i>
	<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>
<i>Виконання індивідуальних завдань:</i> <i>MAX = 30 балів</i> <i>MIN пороговий рівень = 15 балів</i>	<i>Реферат</i>
<i>Разом:</i>	<i>MAX = 100 балів</i> <i>MIN пороговий рівень = 60 бал</i>

Шкала оцінювання результатів навчання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11 Політика курсу

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Здобувачі повинні мати активовану пошту.

Обов'язком здобувача є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації в Viber, Телеграм-каналах групи.

Усі письмові запитання здобувача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на електронну пошту кафедри або електронну пошту викладача.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у заходах, що сприяють розвитку здобувачів і поліпшенню іміджу університету.

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Здобувачі, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.